

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXIX

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, Sept. 18-20, 1982

Nr. 175

EGIPTĖ MUSOLMONAI VERTĖ H. MUBARAKA

SEKRETORIUS G. SHULTZ GEROKAI APIBARĖ IZRAELIO AMBASADORIŲ

REIKALAUJA, KAD IZRAELIO KARO JĖGOS TRAUKTŲSI IŠ EGIPTO, BET IZRAELITAI NESIRENGIA

WASHINGTON, D.C. — Šiandien niekam ne paslaptis, kad prezidentas Reaganas ir Valstybės sekretorius Shultz labai nepatenkinti Izraelio karo jėgų įsiveržimu į vakarų Beirutą.

Valstybės sekretorius Shultz labai smarkiai apibūrė Izraelio ambasadorių už Izraelio karo jėgų įsiveržimą į vakarų Beirutą, už padarytas krabas ir palestiniečių areštus. Jam buvo pasakyta, kad Valstybės departamentas rengiasi išleisti viešą pareiškimą, kuriame bus papeiktas Izraelio karo jėgų įsiveržimas į vakarų Beirutą. Tame pareiškime bus kaltinamas Izraelis už susitarimų laužymą. Izraelis buvo pasižadėjęs išvesti iš Libano, tada ir Sirijos karo jėgų būtų pasitraukusios.

Izraeliai sulaužius susitarimą, Sirijos karo jėgos nesirengia išvesti iš Libano. Nepatenkinti ir Libano vyriausybė. Libanas turi karo jėgų, kurios būtų galėjusios nuginkluoti palestiniečius, dar likusius vakarų Beirute. Libano kariai būtų galėję nuginkluoti ir kairiuosius musulmonus.

Izraelis nebeklauso sekretoriaus Shultzo

BEIRUTAS, Libanas. — Izraelio kariška vadovybė visai nesutinka su JAV Valstybės departamento kaltinimu, kad Izraelis sulaužė vakarų Beirutą liečiančius susitarimus. Juos sulaužė palestiniečiai, išsprogindami Basir-Gemajel vadovaujamą falangistų centrą ir užmušdami ne tik Libano parlamento išrinktą Libano prezidentą Gemajelį, bet dar užmušdami ir 23 įtakingus falangės vadus ir sužeidami virš 60 kitų žmonių, sprogdindami metu buvusių falangistų centrą.

Palestiniečiai žinojo, ką jie sprogdina. Palestiniečiai buvo pažadėję išvykti iš vakarų Beirutą, bet jie sulaužė susitarimą ir pasilikę. Jie nužudė naujai išrinktą Libano prezidentą.

Palestiniečiai sulaužė savo pasižadėjimą. Jie privalejo iškelti iš Beirutą, bet jie to nepadarė. Jie pasilikę ir išsprogindami falangės centrą. Be to, jie išardė normalėjantį Libano gy-

Izraelio kariai krieja kiekvieną namą

Izraelio kariška vadovybė, užblokavusi visus kelius iš vakarų Beirutą, neleidžia nė vieno palestiniečio. Prie perėjimo punktų palestiniečiai sustabdomas, iškrečiamas ir vedamas į stovyklą. Izraelio kariuomenės daliniai krieja kiekvieną vakarų Beirutą namą, tikrina rūsius.

Mes iš Beirutą kojos neiškelsim, kol nesurasim visų teroristų ir jų neišvešim. — penktadienį la kraštininkams pareiškė generolas Ariel Sharon, Izraelio gynybos ministras, Beirute tvarkos palestiniečių areštus. Visi sumti palestiniečiai vežami į stovyklą, iš kur jie bus vežami tiesiai į užsienį. Jie neturi teisės pasiimti jokių ginklų ir neturi teisės išsivežti brangenybių.

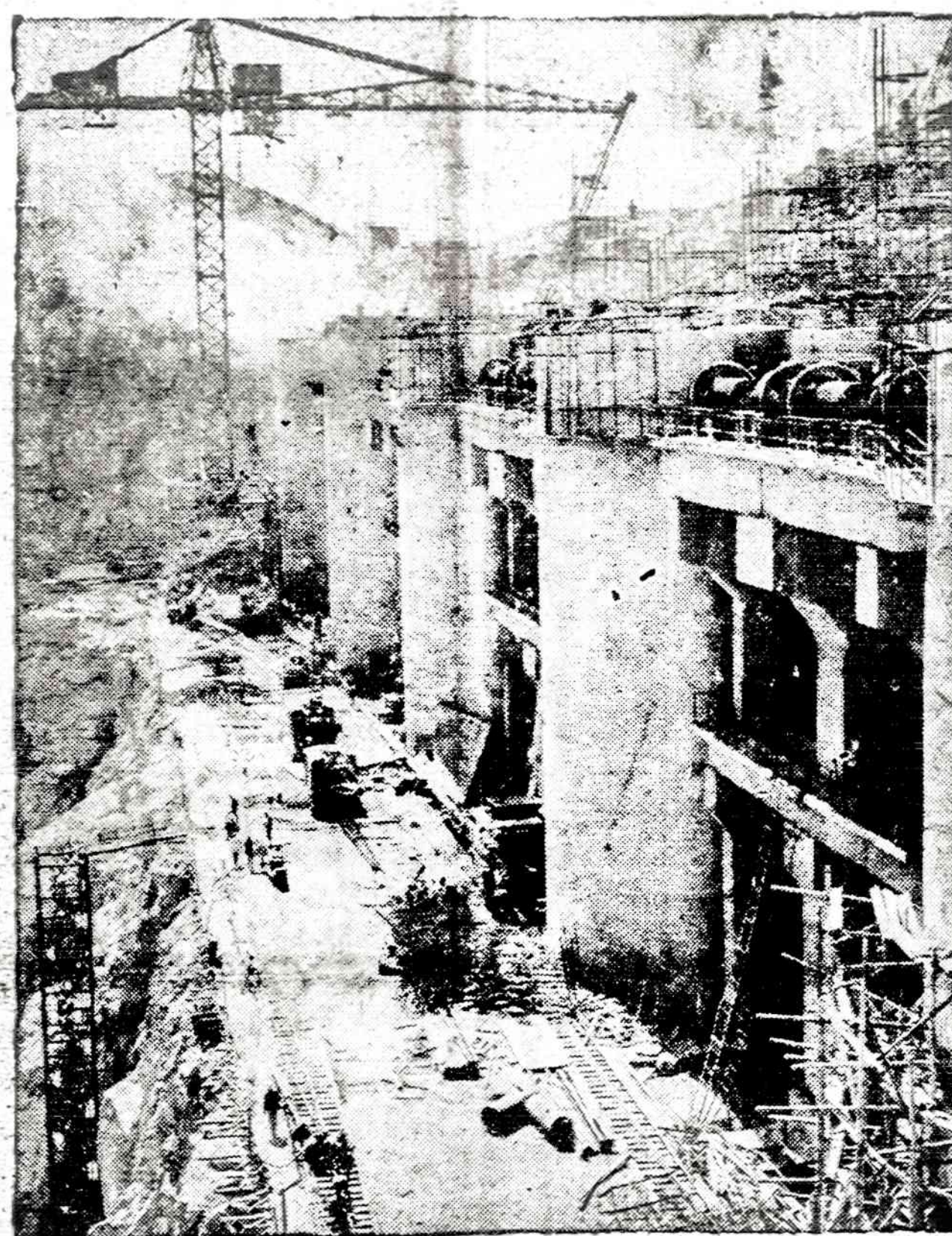
Izraelitai tvirtina, kad iš Libano bus išvesti visi ginkluoti užsieniečiai. Jie turi galvoje Sirijos karius, neskubančius išeiti iš šiaurės Libano.

Izraelitai užėmė Sovietų ambasadą

Pirmieji Izraelio kariuomenės žvalgai trečiadienį priėjo prie Sovietų ambasadų vakarų Beirute. Išėjęs Sovietų majoras pranešė izraelitams, kad jie neturi teisės artėti prie Sovietų ambasadų žemės, nes ji priklauso Sovietų Sąjungai.

Izraelitai nekreipė dėmesio į majoro šūkavimus, o kai jis į ranką pasiėmė ginklą, tai izraelitai paleido į jį porą šūvių ir įsakė patiems rusams aprašioti sužeistąjį. Sovietų valdžia rengiasi pasiskusti Izraelio vyriausybę.

Penktadienį prie Sovietų ambasadų privažiavo Izraelio tankas ir pareikalavo atidaryti duris. Izraelitai krieja kiekvieną namą ir nori patikrinti, ar kartais ambasadose nėra pasislėpusių teroristų.

Prezidentas Hosni Mubarakas vakar suėmė kelių šimtų tikybinių fanatikų, ruošusių perversmą Egipte. Perversmą ruošti jiems padėjo Irano mulos Chomeini agentai. Kariuomenė pritarė prezidentui Mubarakui.

sių teroristų. Ambasados tarnautojai pradėjo atsisakę pasakyti, kas slapstosi ambasadose. Rusai sugrūdę į rūsių kambarius, Izraelitai patikrino ambasados įstaigas, o dėl besislapstančių žmonių nutarė atsiklausti savo viršininko, ar reikės prievarta patikrinti, kas ten slapstosi.

STRAIPSNIS APIE PABALTIJĄ CLEVELANDO DIENRAŠTYJE

Dienraštyje "The Cleveland Plain Dealer" (1982.VI.14) išspausdintas Tomo Brazaičio straipsnis "Pabaltijo vergija tebesitęsia" (Baltic Bondage Goes On, On). Jis rašo, kad Kongresas paskelbtą "Pabaltijo Laisvės Dieną" būtų tiksliau vadinti "Pabaltijo Vergijos Diena". Brazaitis apgailestauja, kad visi žino apie kovojančius afganistaniečius, lenkus ir vengrus, bet, atrodo, "niekas nežino apie Lietuvą, Latviją ir Estiją".

Jis aprašo masinius išvežimus iš Pabaltijo: pamini Broniaus Laurinavičiaus ir Juri Kukko mirtis, cituoja Mečislovą Jurevičių. Savo straipsnį jis užbaigia šiais žodžiais: "Ar gali būti kartėsnė ironija? Lietuvos, Latvijos ir Estijos sūnūs mobilizuojami į Sovietų kariuomenę ir siunčiami į Afganistaną, kur jie turi tramdyti tą patį laisvės alkį, kuris teka jų pačių gyslois".

Tom Brazaitis vadovauja Plain Dealer biurui Washington.

VALSTIEČIAI LIAUDININKAI IR VARPININKAI REMIA VLIKĄ

VLiko veikla buvo nagrinėjama 1982 m. liepos 31 d. Torontė ir rugpjūčio 1 d. Wasagoje, Kanadoje, įvykusiame Lietuvos Valstiečių Liaudininkų S-gos ir Varpininkų suvažiavime. Išsamius pranešimus Kanados visuomenei Torontė ir Wasagoje padarė VLiko pirmininkas dr. K. Bobelis, kuris buvo ypatingai šiltai susirinkusiųjų pasveikintas.

IS VLIKO VALDYBOS DARBU Š.m. liepos 28 d. įvyko VLiko valdybos posėdis, kuriame dalyvavo dr. K. Bobelis, dr. D. Krivickas, dr. K. Jurgėla, dr. J. Stiklorius, dr. E. Armanienė, dr. J. Stukas, inž. L. Grinius ir p. M. Samatienė.

Šiame posėdyje dr. K. Bobelis plačiai nušvietė savo kelionę į Australiją š.m. birželio mėnesį. Jis priminė savo viešus pareiškimus Adelaidėje, Melbournė ir Sidnėjūje, tiek atskirai lietuviams, tiek bendrai visiems pabaltiečiams, ir savo susitikimus su atskirais lietuvių, latvių ir estų visuomenės atstovais, australų politikais ir bažnyčios hierarchais. Ta proga jis pasižymėjo šitu Australijos lietuvių

sutikimu ir jų domėjimusi Lietuvos laisvinimo reikalais.

Šiame posėdyje taip pat buvo aptartas Europos Parlamento politinės komisijos paruoštas rezoliucijos projektas, liečiantis Lietuvos, Latvijos ir Estijos padėtį, ir pasikeista nuomonėmis dėl tolimesnės akcijos šiuo reikalu.

Ta proga buvo pareikšta padėka dr. J. Stikloriui už jo padarytus vertimus iš vokiečių k. į anglų ir lietuvių kalbas Europos Parlamento aktu.

(Elta)

BRITŲ SOCIALDEMOKRATAMS SUNKU

LONDONAS, Anglija. — Mirusio kandidato vieton, Valijoj vyksta rinkimai į parlamentą laisvai vietai užimti. Pirmą kartą šiuose rinkimuose dalyvauja ir socialdemokratai. Savo kandidatū jį pastatė Gwynoro Jones. Vyras energingas, gražiai atrodantis, geras kalbėtojas, bet Valijoje jam nėsiseka. Valijoje, atrodo, jis pralaimės.

Pirmoje vietoje eina darbietis Gareth Wardell. Jis yra veiklus unijos narys, visiems pažįstamas, moka darbininkų reikalus ginti. Jis moka praktiškai gyvybės reikalais pakalbėti. Dar ne visi balsai suskaičiuoti, bet Wardell gauna daugiausia balsų. Antroje vietoje stovi konservatorius T. Llewellyn.

— Penktadienį aukso uncija kainavo \$443.

MAIŠTĄ RUOŠĖ PREZ. SADATĄ NUŠOVUSIEJI FANATIKAI

SICLO SUDARYTI TIKYBINIAIS ĮSTATYMAIS PAREMTĄ VYRIAUSYBĘ, KAIP DABAR VALDO IRANA

KAIRAS, Egiptas. — Vakaro, penktadienį, policija suėmė didelį skaičių musulmonų fanatikų, vadinamų Egipte fundamentalistais, kurie rengėsi nužudyti prezidentą Hosni Mubaraką ir įvesti visam kraštui Korano dėsnius paremtą vyriausybę, sako oficialus Egipto žinių agentūros pranešimas.

Prez. Mubarakas turėjo vykti į porą tarptautinių pasitarimų, bet jis pasilikę Egipte. Jeruzalėn jis pasiuntė užsienio reikalų ministrą, o į Jordaniją buvo pasiuntęs karį. Prezidentas asmeniškai norėjo sekti perversmininkų nuotaikas ir pasiruošimus. Jis nenorėjo būti perversmininkų užkluptas netikėtai. Be to, jis norėjo būti informuotas iš kelių šaltinių.

Trumpas prokuratoriaus pranešimas apie areštuotus sakė, kad jie ruošėsi skelbti "šventąjį karą". Maištas neapsisė be kraujo praliejimo. Jie reikalavo, kad jų įsakymai būtų vykdomi. Jeigu jų nepaklus, tai bus taikomi mirties sprendimai. Maištininkai nesitars ir nelėkuriuos. Kas įsakymo nevykdys, vietoje bus baudžiamas. Fanatikai yra pasiruošę mirti, todėl jie reikalauja paklusnumo, todėl jie tokie griežti.

Perversmas gerai apgalvotas ir pasiruošimas specialistų apskaičiuoti ir paruošti. Pasirodo, kad perversmininkai jau išleido net brošiūrėlę apie perversmo tikslus ir būdus jo pasiekti. Jie viską gerai ruošė, bet jiems į galvą neatėjo mintis, kad Egipto policija ir kariškoji žvalgyba turės progą pasiskaičiuoti apie pasiruošimus ir planus.

Pačioje brošiūroje jie pasisako, kad perversmą ruošia tie patys egiptiečiai, kurie praeitais metais spalio 6 dieną parodo metu paleido kulkas į prezidentą Sadatą. Ten jis buvo mirtinai sužeistas ir buvo sužaloti kiti parada priimančiai žmonės.

Prieš patį perversmą maištininkai rengėsi sukelti sostinėje paniką. Jie planavo išsprogdinti kelis valstybės pastatus, sukelti didelį susirūpinimą ateitimi. Išleista brošiūrėlė baigia savo darbą tvirtinimu, kad gyventojų tarp pasikeis nuotaika, kai

GEN. GALTIERI KALBA APIE TESIAMĄ KARĄ

BUENOS AIRES, Argentina. — Generolas Leopoldo Galtieri, buvęs Argentinos prezidentas, trečiadienį pareiškė laikraštininkams, kad jis įsakė Argentinos karo jėgoms šių metų balandžio 2 dieną užimti Falklandų salas.

Argentiniečiai pralaimėjo karą. Britai sutraukė geriau ginkluotas jėgas ir privertė argentiniečius pasitraukti iš salų.

Žurnalui Siete Dias generolas Galtieri pareiškė, kad Argentina neatsisakė ir neatsisakys nuo suvereninių teisių į Falklandų salas.

Gen. Galtieri atleistas iš prezidento pareigų 3 dienoms praėjus pro pralaimėjimą. Argentinos kariška vadovybė atleido ir eilę karininkų, kurie karo metu vadovavo kovoms.

Lenkijos saugumo ministras lenkų parlamentui pasakė, kad nėra jokios vilties paleisti Solidarumo vadus.

KALENDORĖLIS

Rugsėjo 18: Irena, Mingaila, Gėlūtis, Pakalnis, Diktūnė, Alė.

Rugsėjo 19: Jaunartius, Vyte, Ralis, Praurinė, Katkojis, Svidrė.

Rugsėjo 20: Eustachijus, Tautgirdas, Šilinė, Vainora, Audis, Gedvilė.

Saulė teka 6:33, leidžiasi 6:56. Oras debesuotas, li.

Helmut Schmidt

Vakarų Vokietijos kancleris H. Schmidt planuoja praveisti rinkimus į parlamentą. Jis tarėsi su krikščionių demokratų partijos vadais.

PORĄ KONTINENTŲ APLANKIUS

(Tęsinys)

O jeigu jau pasižiūrėsi, tai gal kai ką ir išsižiūrėsi. Tiesiog galvą pametė, nes, pradėdant nuo senų ir baigiant dešimtmetėmis vaikais, visi siūlo. Jie sūkia tave įvairiomis kalbomis ir, jei dar neatsisuksi, tai ima sūkti ir rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir kaip tik bešmano, nori dami atkripti dėmesį, kad su j pastumt. Jei nori juos paerzinti, tyčia nekreipk dėmesio, tada jau naudoja viso pasaulio kalbas. Kitai mano, jog vis nepataiki, kad suprastų.

Kai už viešbutį Mounsource sumokė 65 dol. nakčiai, rytojui jau pasiėskau pigesnio. Todėl pabuvojęs trejetą dienų, autobusui leidusi per Maroką į judriausią miestą — Morokeshę. Autobusas be vėsinčių. Arabai su savo ilgagūbėmis dvokia. Kelionė nelabai įdomi, nes gamtos grožio nėra. Kelionė prasidėjo d. rtingais laukais, o baigiasi pilkai rudomis spalvomis tyru fone: kalnai kalneliai, kur-nekur ganosi bandos ožkų ir avilių, pas kurias ilga rudine apsiplikęs ir barzda apžėlęs sekioja piemu.

Keturios su puse valandos kelionės ir atsirandame Morokeshės mieste, apie kurį esu jau savo kelionių knygoje rašęs. Mūsų paskutinis sustojimas, Skhou-dės Rahama, per kurį seniai smėlėtais keliais teko važiuoti, dabar pasižymi asfaltu ir didele statyba. Matomai, nori laukuose įkurti naują miestą. Pasiėkiu Morokeshę gerokai pavargęs. Būna, kaip pasitinka karščiai, bet šie metai ir čia išimtinė, nes karščių dar nebuvo. Vietiniai nebeprisimena tokio šalto pavasario. Visur gamta savo išdaigas išdavinėja.

Antrą kartą turgaviatę aplankius

Gal čia niekados neperstojo turgaus chaosiškas azartas. Čia ir gyvatės tebešoka ir žiniai ateitį tebepranašauja. Čia elgetų būriai traukia giesmes ar dainas unisonu, kurie turi blekines pinigams gaudyti. Čia net fotografuoti neleidžia nieko, je jiems neduodi pinigų. Pigumėlis. Tik pirk, tik pasižiūrėk. Turguje ir aplinkui jį važiuoja "strošmiai", tarpe mašinų daug asilais traukiamų vėžimų. Dvokla mėslas ir pasijunti lyg būtum Lietuvoje kaimė per mės-lavežį. Čia stovi visa eilė vėžikų, vieni po porą arklių įsikinkę, kiti po vieną ir tas nususes. Visi kviečia, tik sėsk į jų karietą ir

jis tave vėžins kur tik tu pasarysi už labai žemą kainą. Bet eigu pirma nesusitarsi, tai žiok kokį "žemą" kainą mokėsi. Čia negalima suprasti, be jėdavių, kurie įvairias būdas, palapines ir kambarėlius turi, ar iš viso kas dar kai ką dirba? Dykinėtojų pilna. Per dienas stovi būriai jaunų vyrų, ir daugiausia vyrų, rūko, užkabinėja turistės ir turistus. Dažnai pa-vašo pinigų. Nemanau, kad kas jiems pinigų duoda, nežiūrint, tad jie ir paslaugos siūlo.

Turistai? Taip, čia jų labai daug. Grupėmis. Bene daugiausia iš Vokietijos ir Prancūzijos. Mažiau amerikiečių. Žinoma, ia nebuvusiems labai įdomu pažinti kraštą ir jų papročius bei tradicijas, bet jau man, sa-yčiau, gal ir nebevertėjo atsi-aladoti. Nors ir siūloma viso-kie "turai", bet aš nuo jų atsi-jakau. Nebesidomiu nei Sultono pilimi, nei jo žmonių kamba-liais, nei buvusią prabangą. Ne-žiūrinu to, vis dėlto tik ketvirtą dieną palieku Morokeshę.

Išvažiavimas visada nebūna nalonus, o ypač jau pensininko amžiuje. Gaivoju, kad prieš dešimtmetį aš čia pirmą kartą lan-dausi. Bet dabar po dešimtme-tio kažin kur būsiu... Ir pasi-laro lūdna, kai žinai, jog pas-kutinis kartas ir paskutinis su-ties svetimo krašto svetimam miestui.

Atgal į Kasablanką

Jei nuvažiuojant, autobusas dar įvežė į patį miesto centrą ir paleido prie turgaus, tai jau da-rar persikėlė į ką tik naują pa-tvartą didelę, erdvę autobusų stotį. Žinoma, kiek už miesto, tad ir šoferis kainuoja. Aplink stotį dar laukia ir daug purvo. Nežiūrint, kad stotis graži ir nauja, bet autobusai dar tebėra eni, išsklę, bet, blogiausia, b- vėsintuvų. Keleivių lagaminus jie sukelia ant viršaus ir apden-gia biezentu. Važiavimas arba važina pigi. Gal net per pigi, bet už tai nėra patogumų.

Kai pasiekiu Kasablanką, esu labai laimingas. Atrodė, kad gal nei nerekėjo važiuoti. Bet jau riskas post factum. Tegu kaip buvo. Už tai dabar Kasablanką prie Morokeshės atrodo tokia šva-zi, jauki, maloni. Skubiai va-žiuoju į viešbutį, kuriame pa-liktas lagaminas. Žinau, kad ten man bus kambarys ir gau-siu poilsio.

Į Rabatą

Po poros dienų vėl išsirengiu

Grand Rapids, Mich., šokėjų grupė

aplankyti Maroko sostinę Raba-tą. Čia kelionė žymiai trumpes-nė, o ir autobusas pakliuvo ge-resnis. Tad pralėnkdami visus, kurie arkliais joja arba asilais važiuoja, dumiame sostinės link. Aplinka, laukai ir sodybos, čia jau kur kas gražesnės. Kar-tais privažiujame visai pagal pajūrį, kur Atlanto bangos ska-lauja Maroko krantus. Oras die-viškai gražus ir malonus. Taip ir norėtusi pasipuškenti ban-gose...

Pasiekus sostinę Rabatą, bu-vau nustebintas, kad miestas toks apleistas — nešvarus ir ne-jaukus. Žinoma, tik buvo pirmi išpužiai, viešbučio beiškant. Pati centrinė gatvė pasibaisėti-nai apleista. Mašinų oras už-terštas. Judėjimą trukdo gyvu-liniai vėžimai ir pėstieji, kurie tvarkos neprišilauko.

Rytojaus dieną važiuoju į ka-raliaus pilį, kur nuostabiai visa aplinka per porą tūkstančių met-rų sutvarkyta, kur sargyba puošni, kur ir klombos gėlių ir fontanai. Čia jodinėja karališ-koji svita, arabiški žirgai, kak-lus išriklę, tarytum skraido, nei žemės kojos nebesiekia. Čia i-lamai parinkti, kurie moka tu-ristui nusilenkti, kurie moka ku-reika ir nereikia šypsotis, svei-kintis. Aplinka graži ir parkai, kurie supa karaliaus pilį, gera-r gražiai prižiūrimi. Taigi, čia viskas karališka.

Gidas mus veda per karališ-kojos pilies kiemą ir su pasidi-lžiavimu aiškina karališkos gi-minės būitį, jos kilmę ir esan-čias politines situacijas. Užkliū-na ir už Sacharos, kur vyksta dažnas apsišaudymas su Alžyru. Baigdamas "turą", jis mus su-vedė į erdvą salę, kur tarnai su baltomis kelnėmis ir raudonais švarkais bei aukštomis su juo-dais kutais raudonomis kepu-čėmis "servino" šaltus gėrimus. Tai buvo retas ir malonus kara-liškųjų rūmų žestas turistams. Nėra abejonės, kad toks žestas nuotaikas pataisė.

Rabatas kalnuotas ir vaikšti-nėti po jį nėra taip jau miela. Tik bazare ir pačiame centre ly-guma. Nežinau iš kur tiek smė-lio. Pravažiujantieji sukelia di-delius smėlio debes ir užter-šia ir taip abejotino švarumo miestą. Čia jų "bazaras" vienas iš pačių skurdžiausių. Nel klai-ku, kai musės spiečiasi vaikšti-nėja po tortus ir riestainius, kai mėsos kabo lauke be jokių plas-likų ir apsuptos mūsų ir vab-žlių. Žmonės perkasi, valgo. Net iš šalies žiūrint, jau bloga darosi. Žinoma, retkarčiais pa-davėjas ranka muses nubaido, bet kai patingsta, duoda joms valią.

(Bus daugiau)

J. KLAUSEIKIS

JUOZAS IR ALEKSANDRA BALČIŪNAI JAU TIK ATSIMINIMUOSE

Juozas Švaistas Balčiūnas

Rugpjūčio 23 d. Los Angeles Sv. Kryžiaus (Holy Cross) ka-pinėse palaidota Aleksandra Bal-čiūnienė. Mirė ji po širdies ope-racijos ligoninėje nebebudusi. Buvo 84 metų. Lietuvoje baig-u-si dantų gydytojų mokslą, gydė kaun'čiams dantis. Jos vyras, rašytojas Juozas Švaistas Balčiūnas, mirė 1973 m. rugsėjo 23 d. palaidotas tose pat Los Angeles kapinėse.

Taip jau gyvenimo aplinkybes susidėdė, jog po karo su Bal-čiūnais lemta vis kaimynystėje pagyventi. Augsburgio DP sto-tyklose — jie Haunstetten, mes Hochfeld. Atskiros stovyklos, bet daug bendro: viena gimna-zija, dažnai bendri koncertai, vaidinimai posėdžiai ir kt. Vis su Balčiūnais susieita. Ir net tuo pačiu Generol M. B. Stewart lai-vu 1949 m. gegužės mėnesį at-plaukė į Ameriką.

LAIKRAŠTELIS — "PER ATLANTĄ"

Tokia buvo tradicija, kad DP vežančiuose laivuose tautybės buvo leista ir laivo vadovybės duota spausdinimo priemonių iš spausdinti laikraštėlių. Lietuviai savo laikraštėlį pavadino "Per Atlantą". Išleisti buvo 3 nume-riai: gegužės 26, 27 ir 28 d. Juo-zas Švaistas buvo redaktoriumi kolektyve. Kiti nariai: P. Gai-lūnas, Gr. Galinis, K. Kleiva. Administracijoje ir techniki-niame darbe: M. Klimas, S. Ka-speravičienė, P. Šileikis, J. Puš-neraitis.

Pirmas numeris tebuvo tik vieno lapo, rotatorium spaus-dintas, mašinėle su lietuvišku raidynu parašytas. Pirmame pus-lapyje surašytos buvo vadovy-bės pavardės ir einamos parei-rigos. Nieko nepaaiskinta, ar vyr. radijo karininkas yra lie-tuvis, nes spėjimą kelia jo pa-vardė: Mikuta, Alexander.

Yra žinių iš pasaulinės politi-kos, be abejo, jos gautos iš lai-vo vadovybės, kuri palaikė ra-

bangos sudužusios ir išsiškusios į kieta pakelės uolą?" "Ne ir šimtą kartų ne! Juo di-desnė nelaimė, juo atkaklesnis turi rasti mūsų ryžtas gelbėtis ir išplaukti į tvirtą Tėvynės pa-grindą."

DR. P. J. APIE MŪSŲ KALBĄ

Kitas tame švaisto ir kolekty-vo redaguotame laikraštyje yra rašinėlis vertas prisiminti, paavdintas "Nepamirškime gim-tosios kalbos". Autorium pažy-mėtas dr. P. J. Neabejoju, jog tai tuo laivu plaukusio kalbinin-ko dr. Petro Joniko parašytas. Pasiskaitykime:

"Sunkiausia ir brutaliausia mūsų tautos istorijos laikotarpiu dalis lietuvių nedideliais būreliais liko išblaškyta ir dar vis blaškoma po įvairius pasau-lio kampus. Kai kurie jų ilgai-niui neišvengiamai išstipsta sve-timųjų jūroje. Mūsų būrelis po kelių dienų Atlanto kelionės iš-lips JAV — laisvės žemėje, kur nemaža gyvena ir mūsų bro-lių bei sesių. Mes visi pasiryžę išlikti ir toliau kaip tikri geri lie-tuviai, vistiek kiek laiko tektų ten pabūti, kol galėsime grįžti į laisvą, mieląją savo tėvynę. To-dėl turime gerai įsidėmėti, kad viena būdingiausių ir svarbiau-sių tautybės, lietuviybės žymių yra mūsų gimtoji kalba. Visai netiesia, kad kalba tėra paprasta susižinojimo priemonė. Jei ją išsaugosime gryną, o svarbiau-sia — jos išmokysime savo vai-lkus, esančių tautybių parengi-me. Kokios tos dovanos nupirk-tos — neparašyta.

IS ŠVAISTO DIENORAŠČIO

Antrasis "Per Atlantą" nume-ris dvigubai didesnis — keturi puslapiai. Įžanginį straipsnį pa-rašęs Mag. phil. P. S. ragina būti lietuvius vieningais, sutar-tinai bendruose reikaluose dir-bti. J. Švaistas davė išspausdinti dienoraščio ištrauką, kuri čia per-spausdinama.

"PLAUKIAM. Kur? Kam? Kodėl? Vanduo, dangus ir lai-vas. Laivas šaunus, baltas, ka-ratinis. Jo vardas reikšmingas: Ge-nerol M. B. Stewart. Dangųje saulė. Daug šviesos, šilumos ir erdvės."

"Bet ar linksma, malonu? Ne! Ar drėksta blakstienos nuo ašarų karčių? — Irgi ne. Kas dabar visos tos ašaros aimanos, kai sie-loj audros dūksta, kai smaugia-mo žvėries riksmu drąskosi vi-sa būtybė. Ne vien šis laivas neša mus nuo Europos krantų, nuo Tėvynės sodybų. Daug pa-našių laivų plaukia. Eina jie į Australiją, N. Zelandiją, Brazy-liją, Venecuelą, Kanadą... Plau-kia visur. Barsto ir blaško mus po visą pasaulį."

"Mes plaukiame, o ten vežami. Žiauriai, brutaliai tremiami. Tvankūs užkalti vagonai tem-piami visur... Barnaulas, Čelia-binskas, Baikalas, Kazachsta-nas..."

"Siaubas ir desperacija." "Ar mes išversim, pajėgsim išsilaikyti, ar dingsim kaip jūros

B
Be sure
to drown
all fires.

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions.
© Ex-Lax, Inc., 1982

NUO 1715.

Jūsų protėviai gardžiavosi paslaptingu, turtingu, švelniu, šildančiu, elegantišku Martell Cognac skoniu nuo 1715 m. O kai žmonės taip ilgai ka nors vertina, jūs žinote, kad tai yra labai gera. Sveiks.

Imported by The J. & F. Corp., N.Y., N.Y. © 1981, 80, 80, 80

LAST YEAR 2,800 SCHOOL-AGE CHILDREN BETWEEN THE AGES OF 5 AND 14 WERE KILLED BY MOTOR VEHICLES IN THE U.S. CHARLES M. HAYES, PRESIDENT OF THE CHILD MOTOR CLUB, ASKS DRIVERS TO BE ESPECIALLY ALERT FOR CHILDREN NOW THAT SCHOOL IS IN SESSION

V. PŪTVIO GYVENIMO BRUOŽAI

(Tęsinys)

Vladas Pūtvis

Gavosi vaizdas, kad „du draugai“ pasivaikščiiodami dalyvavo nerimtame šaulių žygyje ir gavo teisingą atpildą, už kurį Krašto Apsaugos ministerijai nereikia raudonuoti ir pasižadėti bei stengtis, kad artimoje ateityje panašius užpuolimų išvengtų. Eilė atstovų, kurie patys to įvykio nematė, į Papekio žodžius reagavo „hmm“ ir kitais dvi-prasmiais garsais. Nors tame seimo posėdyje dalyvavo nemaža atstovų bei partijų vadų, kurie gerai pažinojo ir gerbė Pūtvis su Vaizgantų (arba buvo patys šauliai ir net LSS-gos centro vadovybės nariai), nei vienas iš jų viešai šaulių negynė ir Krašto aps. ministerijos atstovo duoto klaidingo vaizdo neatitaisė.

Pūtvis tuoj pat parašė ir nusuntė straipsnį į *Trimitą*, kuriame taktiškai, bet stipriai nusišvietė kita medalia puse. Kaip jau minėjau, tas straipsnis buvo karo cenzūros išbrauktas, kaip ir vienas ankstyvesniųjų numerių Pūtvio ir komisijos paruoštas sąjungos statuto projektas.

Karo cenzūros laikysena buvo mums nesuprantama. Žiauriai išbraukusi Pūtvio straipsnį, prieš tai sulaukusi *Trimito* Nr. 17 su statuto projektu, jį visiškai ne-reagavo į aukščiau cituotą „Šaulio“ pasirašytą korespondenciją apie „Balsų įvykį“. Taip pat ir mano vedamasis liepos mėn. 1-mos dienos *Trimito* numerį praejo karo cenzūros visiškai neužkabintas. O aš tenai, tarp kitų dalykų, rašiau: „O svarbiausiu suvažiavimo klausimu — bus statuto svarstymas, nes nuo jo priklausys tolimas Sąjungos plėtojimas, o gal būt, ir likimas. Šita apy-slovą turi giliai įsidėmėti suva-žiavę draugai. To neprivalo už-

miršti visi Lietuvos šauliai ir visa Lietuva, ta Lietuva, kuriai rūpi žilos mūsų tautos likimas ir jaunos Nepriklausomybės išlaikymas...“

Mes visi turime apsiginkluoti. Neturi rasti nei vieno lietuvių be ginklo rankoj. Lietuvių tauta turi pavirsti į širšelių lizdą, ir tik tuomet ji bus rami. Kuonės žinos, kad mūsų pasipriešikiekvieno krūmo priešas pajus lietuvių paleistą kulka, tuomet niekas nedrįs ant mūsų užpulti, ne žinos, kad mūsų pasipriešinimas yra nepergalimas ir mūsų Nepriklausomybė bus tikrai užtikrinta...

Žinoma, negalima tautos apginkluoti iš karto, ne kiekvienam piliečiui galima patikėti ginklus — čia ilgų metų darbas, apginkluojant tikrai rinktinis, pilnai ištikimus tautai ir tai stipriai organizuotus ir drausmingus piliečius. Tuo keliu šaulių Sąjunga ir eina, organizuodama ir tam tikroje dvasioje auklėdama šaulių būrius.

Tad akivaizdoje šito, iš mūsų tikrų draugų tarpo neatsiras nei vieno žmogaus, kuris pasakytų, kad mums ginklo nereikia. Didžiausioji šaulių dauguma, susidedanti iš sveikiausio mūsų tautos pamato, iš kaimiečių — myli ginklą ir labai rimtai žiūri į Tėvynės gynimo reiką, turėdama jį omenyje pirmoje eilėje, ir vien dėl jo savo noru imasi sunkių ir neapmokamų šaulio pareigų.

Akivaizdoje šito, mes kiekvienam suspauskim karo ginklą savo rankoje ir pasakykim visiems, kam tas nepatinka — šalin iš karto! Mes ir toliau eisime tuo pačiu, senu, mums žinomu keliu! Ir nors negreit, bet stipriai organizuotomis tikrųjų Lietuvos šaulių eilėmis, retais, bet geležiniais žingsniais, mes žengsim pirmyn! (A. Marcinkevičius, „Kurio keliu?“, *Trimitas*, 1922 m. liepos mėn. 1 dr., Nr. 25, p. 5).

Sprendžiant iš daugybės išbrauktų eilučių Vlados Pūtvio tekste, karo cenzūra būtų lengvai galėjusi rasti daug išbrauktinų sakinių mano vedamojoame (ypač paskutiniame čia pacituotam paragrafe) ir „Šaulio“ korespondencijoje. Jei cenzūrai būtų rūpėję nepraleisti jokio šauliams palankaus Napoleono kalno įvykio aprašymo, korespondencija „Balsų įvykis“ būtų turėjusi pasirodyti su ypatiniais dideliais baltais lopais. O jeigu karo cenzūra būtų norėjusi užslopinti bet kokį statuto pamėginimą arba šauliškosios pozicijos stiprų oficialų apibū-

JUOZAS ZEMAITIS

Korp! Neo-Lithuania nesnaudžia

(Tęsinys)

Kultūrinė dalis prasidėjo simpoziumu, tema „Jaunimas šio laiko aplinkoje“. Ir čia dalyvavo tik jaunieji korporantai — Audronė Karalienė, Aloyzas Pečiulis, Vytautas Plioplys ir Linas Regis, kurie savo šiuo klausimu mintis perskaitė iš savųjų rašinių. Jų minčių moderatore buvo Eglė Juodvalkytė.

Audronė Karalienė savo trumpame referate labai vaizdžiai nusakė mūsų jaunimo nutautėjimą, už kurį yra atsakinga tik mūsų lietuviškoji šeima. Aloyzas Pečiulis priminė, kad lietuvai mokslininkai gali daug ku-

padėti lietuviui ir Lietuvos var-dui išgarsinti. Vytautas Plioplys pasiskaitė kalbėsią apie pasaulio lietuvių jaunimo suvažiavimą, bet, deja, palietė tik Amerikos jaunuolius. Linas Regis, kaip jam jau yra įprasta, ir čia savo pasakymais mėgino klausytojams sukelti juoką. Jo manymu, čia gimę lietuviai nėra išeiviai, ir jiems jau pakeliui su šio krašto jaunimu. Ne kartą teko girdėti šį jaunuolį bekalbant, bet dar ligi dabar man nepasisekė atskirti, ar jis tik juokauja ar ir rimtai ką nors jis nori pasakyti.

Leidus moderatorei ir auditorijai kviesti šiuo reikalu pasakyti, buvo prieita net prie katšty ginčų, kurie buvo tęsimi net ir simpoziumo užsibaigus. Iš vis gavosi vaizdas, kad ir mūsų jaunimas, kaip ir dangelio

— Lenkas Jozef Lipski buvo pabėgęs užsienin, bet grįžo į Lenkiją ir eis karo teisman už „padarytus nusikaltimus“.

kitų tautybių jaunuoliai, nors turi karais ir gana sveikų minčių, bet jų aplinkoje vykstantis reikšmingas dar silpnokai tepajėgia vertinti iš vienos ar kitos pusės.

Šios dienos vakare ir jaunimui, ir senimui buvo laista pasisukti. Viskas vyko labai įtaikingai, o pati šokių muzika nebuvo jau taip razianti, kaip Marquette Parko festivalyje. Kiek teko pastebėti, tai bene iškilmingiausias šokėjas buvo vienas iš senosios kartos, kuris „subytino“ net visus jaunuolius, nors jis ir be „arbužo“ neapsiėjo.

Trečios dienos kultūriniam pašnekesyje, kur buvo palieta Vasario 16 gimnazija, Europos jaunimas, radijo laidos ir filmams lietuviams svarbūs reikalai, išskiriant Eglę Juodvalkytę, jaunimo beveik nesimėlė. Eglė padarė gana išsamų Vasario 16 gimnazijos egzistencijos pranešimą, kuris sukėlė neaiškumą dėl kai kurių toj gimnazijoj vykstančių reiškinų.

Po trijų dienų pabuvojimo Labor Farm vasarvietėje, kuri yra nuo Chicago 110 mylių atstumu, priėjau išvados, kad tokie Korp Neo-Lithuania visos Amerikos korporantų subuvimai, kurių 80% sudaro čekagiečiai, kažin ar derėtų taip toli nuo Chicago ruošti.

Sis korporantų subuvimas tenka laikyti gana vykusiu, tuo labiau, kad jaunieji pasirodė netik esą tvarkingi, bet ir drausmingi.

Skaityu, kad Korp! Neo-Lithuania Vyriausios valdybos pirmininkas kolega Antanas Juodvalkis vertas pagyrimo.

— Tu randi grožį paprastuose dalykuose.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS

Jei kai kuriais metais nebū-lą.

davo ruošiamos Joninės, iš mūsų visuomenės pasigirdavo nepasitenkinimo balsai. Nors Vasario 16 gimnazijai jų rengimas sudaro kai kurių sunkumų, tačiau, girdėdama tokius pageidavimus, nusprendė vasaros pradžios šventę suruošti birželio 26 d. Vokietijos lietuvių parodė, kad šventės tikrai nori — į Jonines suvažiavo per 100 automobilių. Su vietos lietuvių ir vokiečių suplaukė apie 600 žmonių.

2 val. p. p. gimnazijos mokytojai dailininkai — Alfonsas Krivickas, Jūratė Lemkierė-Batūnaitė ir Edmundas Kaciucevičius — sunėšė savo paveikslus ir atidarė dailės parodą, sukelusią gyvą susidomėjimą. Dail. Krivickas tris kartus rodė savo darbų spalvotas skaidres. Ten pat jis buvo įrengęs ir lietuviškų meno knygų parodą.

Šventė pradėta ekumeninėmis pamaldomis prie ant gimnazijos laiptų įrengto altoriaus. Pamokslą pasakė evang. kapelionas kun. Fr. Skėrys. Aiškindamas dienos evangeliją apie 10 mergaičių, su alyvos žibintais išėjusių pasitikti vestuvių jaunikių, ragino klausytojus stiprinti savo tikėjimą, kad jo nepritrūktų ir sunkiausiais momentais, kaip pritrūko alyvos toms neapdairioms penkioms mergaitėms. Šv. mišias aukojo tėv. Alfonsas Bernatonis kalbėjo apie šv. Joną Krikštytoją, raginusių taisyti Viešpaties kelią, ir apie Bažnyčios įsteigimą. Per pamaldas visi giedojo lietuviškas giesmes, o mokinijos Joana Vaičiulaitė ir Dalia Grybinaitė pagiedojo dar duetą.

Šventė parke atidarė gimnazijos direktorius J. Kavaliūnas trumpu sveikinimo žodžiu, linkėdamas smagiai praleisti laiką ir išsivežti malonius išpu-džius.

Joninių papročius paaiškino mokytoja A. Krivickas, pasidžiaugdamas, kad gimnazija vėl atgaivina lietuviškas tradicijas, kurios stiprina išeivių, ypač jaunimo, tautinę dvasią. Kun. F. Skėrys apie Joninių papročius nuo senovės laikų iki šių dienų kalbėjo vokiškai. Gimnazijos tautinių šokių grupę, vadovaujamą mokytoja J. Vaičiulaitės, dviem išėjimais sušoko landutę, čigonėlį, Mikitiene, Mikitą ir kubi.

V.L. B-nės biuletenis

Šventėje lankėsi ir sveikinimo kalbas pasakė Bundestago narys dr. Carl Otto Lenz, CDU (k'itas Bundestago narys dr. Kuebler, SPD, sveikino raštu). Kreis. abgeordneter dr. Kristof Wolf, Huettenfeldo seniūnas Edmund Maul. Dalyvavo ir keletas Lampertheimo miesto tarybos narių bei Lampertheimer Zeitung ir Mannheimer Morgen dienraščių atstovai.

Lietuvių liaudies žaidimus suorganizavo irgi mokytoja Alfonsa Krivickas. Smagu buvo stebėti, kaip jaunimas ir senimas varžėsi, stengdamiesi numušti aikštėje pastatytus taikinius, bėgdami kūjokais, slidėmis ir maišuose, traukdami virvę ar ritindami ripką. Laimėtojai gavo dovanų.

Saulėi lenkant vakarop, atvyko 12-ka dūdininkų medžiotojų orkestras iš Starkenburgo. Jų ragų formos dūdos garsiai aidėjo vakaro šešėliams apsigaubusiam parke. Sutekus uždegtas didžiulis laužas. Jo liepsnos iškilo iki medžių viršūnių. Jaunimas ir vakai dūko dainuodami ir šokdami apie laužą. Programą atliko skautai.

Atskirose palapinėse, pastatytose lietuvių darbo kuopos (9591 LSCO) Schwetzingene vyrų sušinę pluošto Antano Siugzdino, jun., vadovaujamas gerimų ir šiltų mėsos užkandžių baras. M. Šmitienė tvarkė kavinę su ragais, tortais bei lašinėčiais ir Eugenijos Lucienės suruošta loterija, suteikdama viliojančią progą svečiams pasistiprinti. Ir, žinoma, savo kišenes gimnazijos naudai palengvinti.

Parke visą laiką šventės dalyvių linksmino N. Švedo įrengta ir aptarnaujama elektroninė muzika. Pilies salėje grojo geras kaimyno E. Rheinold šokių orkestras. Bokšte visą naktį plėvėsavio, stiprių proektorijų apšviestos, Lietuvos ir Vokietijos vėliavos.

Prie Joninių pasisėkimų daug prisidėjo ir idealus oras. Tik apie vidurnaktį užėjęs smarkus lietus su perkūnija suvarė visus nuo laužo į palapines ir į salę, kur dar ilgokai buvo linksminamasi šokant ir dainuojant.

V.L. B-nės biuletenis

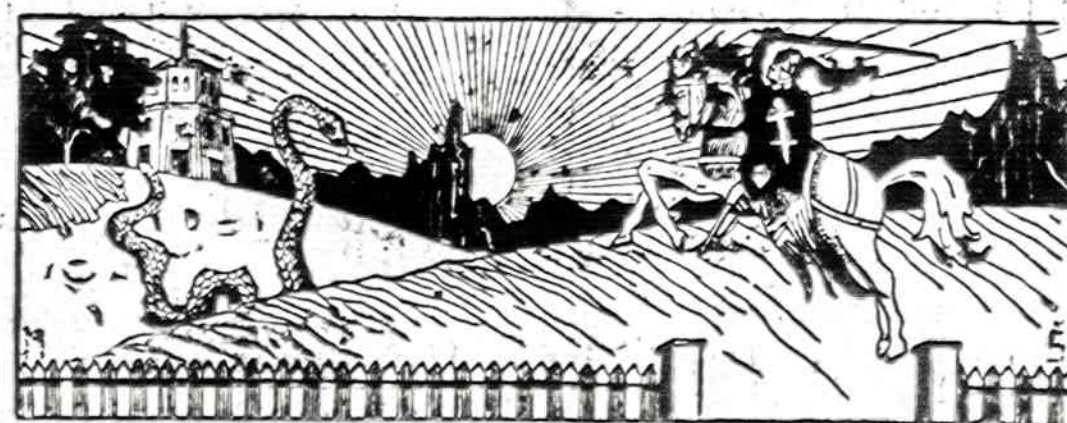
Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJOS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MAISTAS IS EUROPOS SANDELIŲ

2608 West 69th St., Chicago, IL 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

1501 W. 69th St., Chicago, IL 60629 • Tel. 925-2737

V. BALTANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

8759 W. 71st St., Chicago, IL

• IŠPESKINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • PARNIŲ KAT SAL-DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atidara kiekvienais nuo
8 val. ryto iki 10 val. vakara.

Atidarymas nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinė

Tel. 476-2206

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, nekuomet nesensta, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Mellaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikiais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gerinti autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkštelės aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsniais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamalauskio įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertimai į vokiečių kalbą. Labai nandingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūšių žemėlapis. Kaina \$4.

• KĄ LAUMS LEME, rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik na Jurgio Jasinskio knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotoju už žmogaus laisvę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• SATIRINĖS NOVELĖS, M. Zomėno Kūryba, J. Valašio vertimas. 306 psl. Knygoje yra 30 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant pašto, pridėti šiekį pašto mokesčio.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-4100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1966	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	tris mėnesiams	\$15.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per	vieneriems mėnesiams	\$5.00
other USA localities \$40.00 per year,	Kanadoje:	
1.00 per six months, \$12.00 per	metams	\$45.00
three months, Canada \$45.00 per year,	pusel metų	\$24.00
other countries \$48.00 per year.	tris mėnesiams	\$15.00
	vieneriems mėnesiams	\$5.00
35 cents per copy	Užsienyje:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$48.00
Dienraščio kainos:	pusel metų	\$24.00
	tris mėnesiams	\$15.00
	vieneriems mėnesiams	\$5.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:		
metams	\$45.00	
pusel metų	\$24.00	
tris mėnesiams	\$15.00	
vieneriems mėnesiams	\$5.00	
nuo JAV vietose:		
metams	\$48.00	

NAUJIENŲ raštinė stada kasdien, išskyrus sekmadienį, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Sekmadienis — iki 12 val.

Kiniją valdo demokratėja komunistai

Praeitą sekmadienį pasibaigė 12-tas Kinijos komunistų partijos kongresas. Šie kongresai susirenka kas penkeri metai. Jie išrenka įvairius pareigūnus, sudaro dešimtis komisijų, o šios komisijos valdo partiją, o ši valdo bilijono žmonių kraštą.

Kinijoje buvo demokratinė santvarka. Josios prezidentu buvo Čiang Kaišekas. Jis rėmėsi Kinijos karo vadais ir kariuomene, kuri nepajėgė apsiginti. Kinijos kariai sukilo prieš savo vyriausybę. Kariai sukomunistėjo ir paėmė Kinijos valdžią ir savo rankas. Tų karių tarpe buvo ir gen. Tengas Hsiaopengas.

Čiang Kaišekas spėjo pabėgti į Taiwaną salą. Krašto vyriausybę pargrobę kariai norėjo ir Taiwaną "išlaisvinti", bet JAV laivynas ir aviacija neleido komunistinei Kinijai užimti Taiwaną, kuriame yra 16 milijonų kiniečių JAV vyriausybė pasitikėjo legalia Kinijos vyriausybė. laivynas ir aviacija apmokė taijaniečius, kaip gintis nuo komunistinės vergijos. Gynėsi Taiwan salos gyventojai ir į Taiwaną atbėgusieji Čiang Kaišeko šalininkai.

Prezidentas Niksonas vartojo paprastą aritmetiką: Kinijoje yra arti bilijono kiniečių, o Taiwanė yra 16 milijonų. Bilijoną sudaro augantieji 999 milijonai. Prezidentas Niksonas apskaičiavo, kad Amerikai geriau apsimoka turėti gerus santykius su bilijonu, kad ir blogų kiniečių, negu su 16 milijonų gerų. Jis palaikė gerus santykius su teisėtai Kinijos valdytojais Taiwanė, bet turėjo drąsos nuvykti į Pekiną ir pasimatyti su tuometiniu tikruoju Kinijos valdovu Mao Cetungu. Praeitą savaitę, kai ėjo prie pabaigos paskutinis komunistų partijos kongresas, Niksonas ir vėl nusiklaidė į Pekiną pamirėti savo drąsios kelionės dešimties metų sukaktį.

Kinietiški apskaičiavimai pasiuntė Niksoną į Pekiną. Bet jis turėjo galvoje ir kitą klausimo pusę. Niksonas matė Kremliaus valdovų norą užvaldyti pasaulį, įskaitant ir Ameriką, tai jis norėjo savo pusėje turėti bilijoninę Kiniją. Ne Kisingeris pasiūlė ieškoti gerų santykių su bilijonine Kinija, bet Niksonas siuntė Kisingerį pažoduoti Pekino nuomonę šiuo reikalu.

Niksonui pavyko padaryti perversmą Kinijos komu-

nistų galvose ir įtikino Mao Cetungą, kad jie pasitiktų daugiau Amerika. Kinijos komunistų tikslai liko tie patys, valdymo metodai nepasikeitė, bet Kinijos valdovai pasuko į Amerikos pusę. JAV sudarė specialų komitetą santykiams su Taiwan vyriausybė, bet legalia Kinijos vyriausybė pripažino Pekiną vyriausybę.

Niksono laimė, kad Kinijos komunistų tarpe ėjo gana griežta kova tarp aršaus komunisto Mao Cetungo ir ne tokio aršaus premjero Čiu Enlajaus. Dar didesnė laimė, kad Čiu Enlajus į pavaduotojus pasirinko praktišką generolą Tengą Hsiaopingą. Oficialiai Kiniją valdė Kinijos komunistų partijos nariai, bet tikrumoje kraštą valdė kariai, laimėję kovas su kovoti nemokėjusiais Čiang Kaišeko generolais.

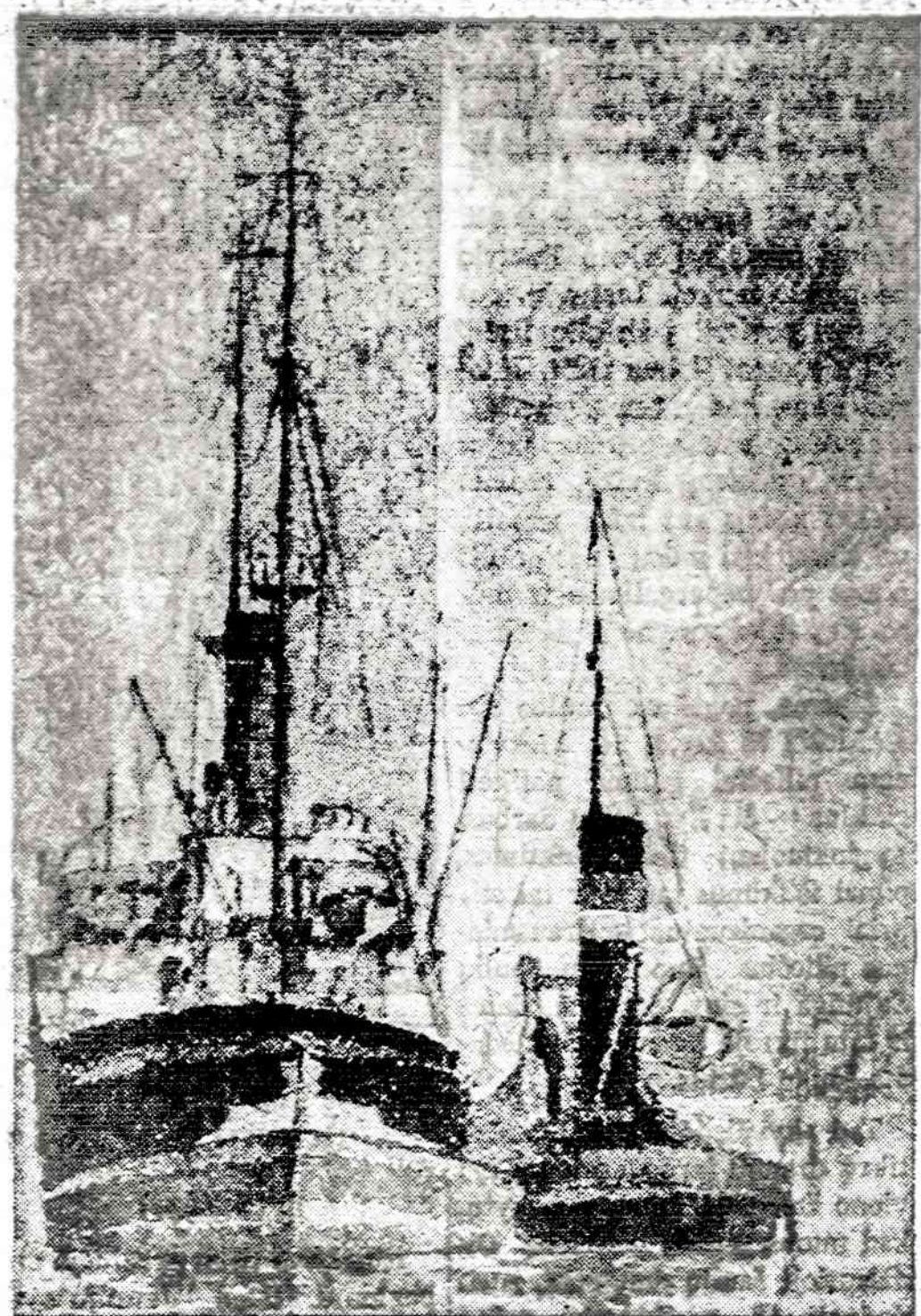
Nelaimė ištiko premjerą Čiu Enlajų. Jis susirgo vėžiu. Bet Kinijos didžiausia laimė, kad sergantis premjeras savo pavaduotojų pasikvietė nepaprastai darbštų ir energingą Tengą. Mao Cetungas valdė Kinijos komunistų partiją, o Tengas, telefonu kiekvieną vakarą susiekdamas su provincijų karo vadais, valdė Kiniją. Tos pažintys, greitai sprendimai ir praktiški karių nutarimai padarė gen. Tengą tikru Kinijos valdytoju.

Tengas ėjaka buvo didelė Mao Cetungo laikais, bet žymiai didesnė ji yra šiandien. Partijos kongresui vadovavo Tengas. Jis pravedė veik visus savo planus, stumiančius kiniečius tolyn nuo fanatiškų bolševikų idėjų ir žingsniuojančius prie laisvės, savarankiškesnės idėjos. Mao Cetungas ir jo žmona gilino "kultūrinę revoliuciją", tuo tarpu Tengas stengėsi įtikinti komunistus, kad reikia daugiau gaminti duonos, drabužių, pieno. Juo daugiau, tuo geriau.

Tengas yra darbštus, energingas ir gana griežtas. Mao Cetungas žinojo, kad Tengas valdė kraštą Čiu Enlajaus vardu. Šiam mirus, Mao Cetungas atleido Tengą iš valdančio vicepremjero pareigų. Mao Cetungo žmona, jei būtų pajėgusi, Tengą būtų teisusi ir sušaudžiusi. Bet Tengas nebuvo kerštingas. Nuo mirties sprendimo Tengą apsaugojo Pekino karo komendantas maršalas Ye. Mao Cetungui uždejęs Tengui namų areštą, maršalas Ye užėjo pas Mao Cetungą ir išspėjo, kad niekas nebandytų kėsintis prieš Tengą gyvybę.

Jau praeitais metais vicepremjeras Tengas pradėjo pertvarkyti partijos vadovybę. Krašto ūkio reikalams Tengas pasikvietė jauną ekonomistą Zao, kursį 4 metus praleido Šanchajaus kalėjime vien už tai, kad kritikavo Mao Cetungo kolchozus, įvestus pagal Stalino Ukrainoj įvestą žemės ūkio nugalėjimą. Zao mokėjo ginti savo poziciją, buvo geras kalbėtojas ir suprato ūkio reikalus.

Hua Guofengas paties Mao Cetungo buvo pakviestas vidaus reikalų ministeriu, o paskutinių metų jis buvo pakviestas ir premjero pareigoms. Mao Cetungas juo pasitikėjo, nes jis informavo Mao Cetungą apie aviacijos karininkų ruošiamą perversmą prieš Mao. Tengas būtų galėjęs atiduoti teismui Hua Guofengą už aviacijos vyriausio vado įskundimą. Bėgdamas iš Kinijos, jis žuvo visai prie Sovietų rubežiaus, rusų laikomos teritorijos nepasiekęs. Tengas žinojo, kad Hua turėjo įtakos tam tikruose sluoksniuose, tai jis Huos teisman netraukė, bet kongreso pabaigoje Hua Guofengą eliminavo iš visų partijos komitetų. Guofengas neteko pirmininko vietos metų pradžioje, kai pirmininku tapo Hu Jaobangas. Mao Cetungo žmona buvo nuteista mirti už ruošiamą nuverstį Guofengo vyriausybę. Tokį sprendimą teismas paskelbė ir kitiems 3 maistininkams. Šanchajuje ir kitose 2 provincijose kariuomenė šaudė dešimtis sukilėlių, bet keturi svarbiausieji dar tebesėdė kalėjime. Svarbiausius spren-

Lietuvos laivai 1932 metais Klaipėdos uoste.
(Laurinaviciaus raiziny)

VI. BAKČNAS

PASTABOS IŠ TOLO

TIKRA PRIEŽASTIS; KAD NEBŪTŲ KLAIDINAMA ISTORIJA

Š. m. rugpjūčio mėn. 12 d. ("Naujienu" Nr. 149) tulas A. Blūdakis (saka "tulas" dėlto, kad spėju A. Blūdakis — yra slapyvardis) gana garsiai riktelėjo (sprendžiant pagal duotą antrošės šriftą), klausdamas: "Kokia tikra priežastis, Baktin?" prisimindamas mano pastabas "Naujienu" š. m. birželio mėn. 8 d. laidoje apie Vyr. Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetą — jo sudėtį, kur mano buvo pasakyta (ir tai jau ne pirmą kartą), kad ilgą laiką istorija klaidinama ta prasme, kai per daugelį metų periodinėje spaudoje ir knygose, net encik-

lopedijoje, kaisiojama to Komiteto nuotrauka, kurioje skaitytai pristatoma Komiteto nariams net niekada tokių nebūvo, o talkinę tam komitetui, kaip bendradarbiai: Darius, Ivaškevičius, Mareikevičius, Pironskus ir Vanagaitis. Toje nuotraukoje tėra tik trys Komiteto tikrieji nariai: Vilijus Šauliškis, Jurgis Lėbartas ir Martynas Jankus, o nėra net pamėta nesamų jo kitų dviejų narių — Jurgio Brūvelaitio ir Jurgio Strėkio pavardės.

Tai nedovanotina klaida, tiesiog tautinis nusikaltimas, suminėti bendradarbius — juos pakeičiant į komiteto narius, bet nepaminint tikrai buvusių komiteto narių M. Brūvelaitio ir J.

dimus skelbia karo vadovybę.

Kiniją valdo komunistų partija, bet pats Mao Cetungas pasisakė prieš Sovietų dominaciją. Jis vartojo Stalino metodus ir rašė poeziją. Tengas pasmerkė Stalino prievartą, bet jis yra komunistas ir naudoja Kinijos karius Mao Cetungo įtakai mažinti ir kraštui padaryti žalai sustabdyti. Žinome, kad demokratija ir komunizmas yra dvi priešingybės, bet Kinijos vykstančiam procesui ant greitųjų nerandam kito termino.

Streko. Apie tai esu "Naujienu" rašęs kelis kartus dar tais laikais, kai J. Pronskauskas buvo "Naujienu" redaktorius, bet nužinau kodėl jis tik dabar susirūpino "legalizuoti" savo vardą tame komitete, kurio nariu jis nebuvo, nes bendradarbis dar nereikšėjo komiteto nario vardo. Sakysime, iš mano gyvenimo praktikos, kai tas pats J. Pronskauskas buvo Klaipėdoje (valdžios lėšomis) leidžiamą "Lietuvos Keleivio" vyr. redaktorius, o aš buvau ti laikraščio bendradarbis jau daug anksčiau (ir vėliau), bet niekad nebuvoau to laikraščio redakcijos nariu.

Pailiustravau šiuo pavyzdžiu nario ir bendradarbio titulą dėlto, kad ne kas kitas, bet po labai ilgos tylos į mano pastabas atsiliepė J. Pronskauskas, tik jau čia išseivijoje, pareiškęs pretenziją į Vyr. Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto nario titulą. Kaž kodėl jis niekada, kaip lygiai ir kiti to komiteto bendradarbiai, nereikšė į tą titulą pretenzijų, kai visi dar buvo gyvi, o ypačiai, kai J. Pronskauskas buvo Klaipėdoje, nuo 1933 iki 1935 m. redagavęs "Lietuvos Keleivį", ir kaip tik turėjęs gerų progų ir popieriaus savo, kaip to komiteto nario vardą ir titulą viešai pristatyti. Tada dar buvo gyvi visi Vyr. Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto nariai (Jankus, Strėkis, Brūvelaitis, Šauliškis ir Lėbartas), pasirašę ir paskelbę 1923 m. sausio mėn. 9 d. manifestą šilutėje. Nėra ta manifestą pasirašusių tarpe jo kito Pronskauskas, Darius, Ivaškevičius, Mareikevičius, nei Vanagaitis. Nėra nei vieno jų parašo niekur ten, kur buvo kalbama ir rašoma Vyr. Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto vardu, nes tie penki niekada nebuvo to komiteto nariais.

J. Pronskauskas prieš eilę metų "Naujienuose" (ryšium su mano pastabomis tuo reikalu) pasisakė, kad jis ir kiti bendradarbiai vėliau buvo "koopuoti" komiteto nariais. Bet dabar, kai vėl tuo reikalu padariau pastabų, ryšium su M. Gelžinio klaida aplūdinant to komiteto sudėtį (M. Gelžinio — dr. J. Baljo diskusijos, š. m. "Naujienu" nr. 93, tai vis dėlto tas pažadino J. Pronskauską upą vėl tuo reikalu pasisakyti, bet ši kartą jau kitu tonu ir turiniu. Būtent, J. Pronskauskas savo laisvę p. E. Jasūnui nusiskunde, tarp kita ko, kad "...tūziniai tebesu "šlapūs", bet jau diena iš dienos laukiau galutinio, "pašaukimo". Tame laiške jis pasisakė, kad "Parkinsonas" laimėjo.

(Bus daugiau)

PIRKITE JA TAUPYMO BŪNUS

VINCAS KREVĖ MICKEVICIUS

RAGANIUS

ZEMAITUSKA

(Tęsinys)

— Ką jau čia kalbi? Kur tu savo vaikelį varysi? — pravirko Grigienė. — Kur jis vargšelis ras sau prieglaudę bei tėvų namo? ...

— Išvarysiu, kaip mane gyvą matai. — grasio senis žmonai.

Zemaitukas pastatė pusiau atgertą stiklinę ant stalo, pasiėmė tabokinę, prisikimšo nosį, nusidžiaudė, nusisluostė ir, nuleidęs galvą, susimąstęs, tylėjo kurį laiką.

— Kraičio būtinai nori? — prabilo vėl. — Gerai, pagalvosime ir apie kraičį. Jei pasigailėsi siratos, tai ir aš pasigailėsiu. ... Kad tik gėdos būtų parapijai ir žmonėms pasipiktinimo, žinai mano pievą pas buomą? Pats nebuvoau ten, nesu jos matęs, bet sako — gera pieva. ...

— Nieko sau pieva, — pastatė ausis Grigas. — Vieno tik atolo galima gerą dešimtį vežimų sušienauti.

— Tai, ot, Grigai: kol aš gyvas būsiu, kol čia lunigausiu, užleidiu visam laikui jai tau. Sėdėk, kaip savo, nors dydesimti metų. ... Sutaukiau jaunąsias gražias, visas žvakes bažnyčioj uždegsiu ir pinigų neimsiu. ... Į vestuves savo arkliais atvažiuoju. ... Ot, kaip aš tavę pagerbėsiu, Grigai!

Grigienė su ašaromis puolė bučiuoti kunigėliui ranką už tokią didelę malonę. Ji jau iš veido pamatė, kad vyras pasiviro. Dar priešinsis kurį laiką iš užsispyrimo, bet neabejojo jau, kad neišsilaikys, nusileis.

— Sutik, tėve, sutik jau! — drąsiai dabar ragina vyrą. — Nebūk bukas, kaip kuolas.

Grigas vis dar svyravo. Net pakaušį ėmė krapštyti iš susirūpinimo. Kunigo siūlymai buvo vertingi. Tokia pieva! Tai ne šimtu rublių kvepia! ... Ir garbė gi, garbė tokia! Visa parapija pavydės! ...

— Kai gims vaikas, kūmas būsiu. ... Jei bus berniukas, Adomu pakrikštysiu. ... vis dar gundo Zemaitukas. — Ir sarmatos nei tau, nei sūnui nebebus, ir Dievas dar labiau padės. ...

— Sutik jau, tėve, sutik! — tempia žmona Grigą už rankovės. — Pabučiuok kunigėliui ranką.

— Tai gal jau ir reikės sutikti. ... Bet kaip gi tai? — spiriasi dar Grigas: — Atvažiuos marštelė — nei skrynėlių, nei pintelių, nei arkliuko, nei karvutės. ...

— Gerai, Grigai, duosiu ir karvutę. Tik arklio neprašyk — pots tik porą turiu.

— Sutik jau, sutik, tėve. Kur tu, tiesą pasakius, ir marčią geresnę rasi, kaip Elena. Tokia darbšti, tokia greita, paklusni! ...

— Tai jau sutiksiu, dvasiškas tėveli. Tik kad savo žodį išlaikytum. ...

— Išlaikysiu, Grigai. Kad pažadėjau, išlaikysiu. Kaip bajoras tau sakau, ne tik kaip kunigas.

Dabar ir Grigas atsikėlęs priėjo, nusilenkė ir pabučiavo Zemaitukui ranką.

— Ot, ir gerai, ot, ir gerai, — atsikėlė ir Zemaitukas. — Dėkui tau, gaspadin, už pieną. ... O vaikus sluskite užrašų tuojau, neatidėliodami. ... Sužmėsiu dar prieš adventą. ... Nereikia traukti. ...

— Pats Dievulis jus atsiuntė pas mus, kunigėli! — puolė vėl Grigienė ir karštai, po kelis sykus, bučiavo kunigui rankas.

— Nereik, gaspadin, nereik, — ėmė pagaliau ginti rankas Zemaitukas. — Susitvarkėm, ir dabar važiuosiu — mano vežėjas gal jau sustingo, ant vežimo besėdėdamas.

— Pašauk, tėve, vaikus, pats pašauk; tepadėkoja kunigėliui už gerą širdelę. ...

— Nereik, dabar, gaspadin, nereik! Šiandien ir be to jiems daug teko kentėti. ... Ir dar barsiu, kai užrašų atvažiuos, — kalbėjo vilkdamasis jau kailinius.

Grigas padėjo Zemaitukui apsilvilti, ir abu su žmona išlėdėjo į iki vartų.

Prieš atsisėdėdamas į vežimą, atsisveikindamas, pabučiavo Zemaitukas Grigienę į kaklą.

— Matai, gaspadin, kad reikia Dievu pasitikėti — jis neapyls, jei iš geros širdies jo prašysi. ... Jis daugel tau atleis už tai, kad siratos pasigailėjai. ...

Grigas neatkreipė dėmesio, net neklausė, apie ką Zemaitukas su žmona kalbėjosi.

Kai išlėdėję kuniga, sugrįžo pirkion, Grigas

vėl atsisėdo pas stalą ir užsirūkė pypkę.

— Eik, motin, pašauk mūsų palaidūnus.

Kai pirkion, tiesiog už rankų tempiami, atėjo sūnus ir Elena, senis, ūsuose slepdamas linksmą šypsena, apsimetęs rūsių paliepe:

— Svečias išvažiavo, renkitės ir jūs, tik kad man greičiau! ... O aš einu pas Klimką, — atsikėlė Grigas: — tepavažiuos jis su jumis. ... — ir paleido dūmų kamuoliukus: — bažnyčion, užrašų pas kunigą. ...

VI

Jau keli metai Grigas naudojosi kunigo pieva, kaip nuosava. Pirmaisiais metais mėgino žmonės teirautis:

— Ką tu, Grigai? Nupirkai iš kunigo pievą, ar ką? ...

— Gal nupirkau, gal pasoginė. ... Jums kokis reikalas žinoti?

Daugiau iš jo nieko sužinoti nepajėgė. Šiandien, giedrą vasaros pusiaudienį, sėdėjo senis Grigas pasvirinėje ir tyrinė dalgę. Rengėsi rytą visa šeima važiuoti anksti "pasoginė" šienauti.

Tik buvo parginę iš rytagonių gyvulius. Jaunoji Grigienė, Elena, trūšė dabar pirkioje, valgydino piemenį ir skerdėdžius Gugi. Senė Grigienė suvarė gyvulius į vartan, uždarė kiaules, apžiūrėjo, ar varteliai visur tvarkoje, užkelti, kad prėšai į daržus neisibrantų, ir ėjo pirkion.

(Bus daugiau)

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Hospital
Medicine Director
1938 S. Main St., Westchester, N.Y.
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis ir kas antrą sešadienį 9-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2729

TEL. 233-8553

Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

Dr. Jonas F. Mažeika

D.D.S. — DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103rd Street
Oak Lawn, Ill.
Off. tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS CHIRURGAS
2456 WEST 64th STREET
Valandos: antradi. 1-4 popiet, ketvirtadi. 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2280.
Residencijos telefonas: 442-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33719
Tel. (813) 321-4209

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai — Pilna apdraudimas
ZEMA KAINA
Prilaim Master Charge ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Seštadieniai ir sekmadieniai nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM transliuojamos iš mūsų studijos Marquette Parko.

Vedėja — Aldona Daukus
Telef. 778-1543

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo programa Naujojoje Anglijoje. Iš stoties WLYN, 1260 bangų AM, veikia sekmadieniais nuo 8 iki 8:30 val. ryte, perduodama vėliausiu pasauliniu linijū santrauka. Be to, komentatoriai, muzika, dainos, ir Magdūtes Pasaka. Šia programa veda Steponas ir Valentina Minkai. Būtinai reikalaukite kreiptis į Baltic Floristą — gėlių bei dovanų krautuovę, 592, E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaušama "Naujienos", didelis pasirinkimas lietuviškų knygų ir lietuviškų dovanų.

Kryžių kalnas Mėskuituose

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

KAIP ISVIRTI SUTRUKUSI KIAUSINI

Tam reikalui yra lengvas ir pigus būdas. Pakanka sutrūkinėti vietas rūpestingai ištrinti gabaliukų citrinos, o paskui, laikant kiaušinį šaukšte, atsargiai įleisti ir verdantį vandenį. Taip paruoštas kiaušinis išvirs ir neištekės.

RANKŲ DEZINFEKCIJA

Lengiausias ir pigiausias būdas dezinfekuoti rankas, tai šiltos: pirmiausia plaunama rankos šiltu bandeniu su muilu, paskui panardinama jos 5 minutėms laiko 96 laipsnių spirito skiedinyje.

Spiritas labai giliai įsėda į kūną ir tuo būdu išnaikina milžinišką skaičių bakterijų.

PRAKTIŠKI PATARIMAI LŪPŲ SUSKILIMAS

Lūpos suskyla daugiausia žiemą. Suskilusias lūpas reikia tepėti vad. "goldkremu", nesūdytu sviestu, grietine, kakaviniu sviestu — tris arba keturis kartus per dieną.

KAIP GREITAI IŠDŽIOVINTI SLAPIĄ SKETĮ

Norint greitai išdžiovinti sulįtą sketį (lietsargį) niekada nereikia jo išskėsti, o šiek tiek praskėsti virbalus ir jį pastatyti rankoje žemyn ant praustuvės, į kurią visas vanduo subėgs virbalais.

Taip pastatytas sketis išdžiūsta labai greitai, o jo auðklas ne kiek nesugenda ir netrukina, kaip, kad būna džiovinant išskėstą sketį, kada člapas auðklas per daug išsištempia ir pagreitina skėčio sutrūkimą.

DŽIOVINTŲ GRYBŲ MIRKYMAS

Pamirktus džiovintus grybus piene, jie atgauna tokį natūralų skonį, kad nedaug tesiskiria nuo šviežių.

KAIP PASIGAMINTI PERLINIŲ KRUOPŲ SRIUBĄ

Tam reikalui reikia paimti: 3 svarus geros jautienos mėsos, 2 morkas, 2 šaukštus supuotų pertrūskų, 1 puoduką keptų salierų, 2 didelės bulvės supiaustyti gabalėliais, 1 sviero perlinių kruopų (barley).

Be to, paimti: 1/2 puoduko virtų supuotų grybelių (šviežių ar džiovintų), 2 šaukštus druskos ir 1/4 šaukštelio pipirų.

Vėliau įdėti mėsą į gilų indą, užpilti šaltu vandeniu ir virinti.

Nuimti putas, pridėti supiaustytas morkas, salierus, petruskas.

Valandą pavirinus, pridėti kruopas, bulves, grybus, druską ir pipirus.

Virinti tol, iki mėsa gerai išvirs.

Kai sriuba bus gatava, užbaltinti ją keturiomis šaukštais rugščių grietinės ir po to patiekti šeimai valgyti.

KAIP PARUOSTI IR IŠKEPTI BOBELĘ ARBA "BABKĄ"

Tam reikalui reikia paimti: 1/4 svaro sviesto, 1/4 svaro cukraus, 4 kiaušinius,

1/2 svaro kvietinių miltų, 4 šaukštus pieno, 1/3 citrinos, 1/2 pakelio kepimo miltelių ir "Baking Powder" pakelį. Sviestą išsukti iki baltumo, įmušti į jį po vieną trynį kiaušinio po to, dėti dalimi cukrų ir sūkt.

Pabaigoje supilti pieną, miltų dalį, sumaišyti su kremu milteliais, įpilti citrinos sultį.

Išmaišius, sudėti išplaktus baltymus ir likusius miltus, kepti apskritoje kiaušaviduryje, neaukštoje formoje nuo 45 iki 55 minučių.

Praušinus, išversti iš formos ir apibarstyti miltiniu cukrumi.

KEPTI KIAULIENOS GABALIUKAI

Tam reikalui reikia paimti: 1 svarą kiaušienos gabaliukų (pork shoulder), 2 šaukštus sviesto, 1 mažą svogūną, 1 puoduką pamidorų, 1 šaukštą soso "Worcestershire".

truputį druskos ir pipirų. Daroma taip: apvolioti miltuose tuos kiaušienos gabaliukus ir pakepinti keptuvėje iki raudonumo.

Apdėti svogūnų gabaliukais ir pamidorais.

Papiprinti, pasūdyti ir apipilti "Worcestershire" sosu.

Apdengti keptuvę viršeliu ir šutinti ant lengvos ugnies.

LANGŲ PLOVIMAS

Kiekviena šeimininkė nori, kad jos langų stiklai ne tik būtų švarūs, bet taip pat, kad jie ir spindėtų. O tai yra lengva padaryti.

Į karštą vandenį su muilu reikia pridėti truputį vadin. "bluing" ir du šaukštus žibalo.

Vėliau reikia langus nuplauti. Tie langai blizgės. Ir gera šeimininkė bus patenkta savo darbu.

Magdalena Šulaitienė

KETURIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

MARIJA ABRAMAVIČIENĖ MOZURAITYTE

Labai greitai bėga laikas. Rodos, taip neseniai buvo mūsų tarpe, o štai jau keturi metai, kai iškeliavo Marijaitė.

Mes likusieji siunčiame savo maldas, prašydami mirusios Dievo gailestingumo, o apitūrėjusi dangaus malonę, užlats mus pas Viešpatį, kad numirę galėtume susitikti ir gyventi kartu amžinuoju gyvenimu.

8 m. rugsėjo mėn. 25 d. 8 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje bus atnaujamasi šv. Mišios už mirusios sielą.

Maloniai prašome visus gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti Mariją savo maldose.

Nuliūdę:

Vytas Stasys, dukterė, sūnūs ir anūkai

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMULANSO PATARNAVIMAS

— LAISVĖ

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICA)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1211

11928 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4418

BUTKUS - VASAITIS

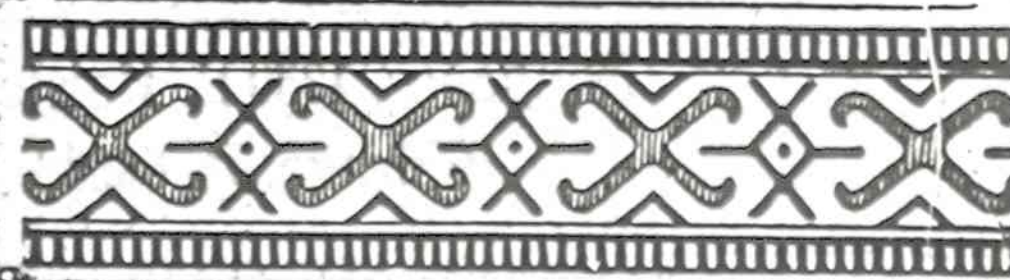
1448 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1041

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAfayette 2-3878

"GEROJI NAUJIENA LIETUVIAMS"

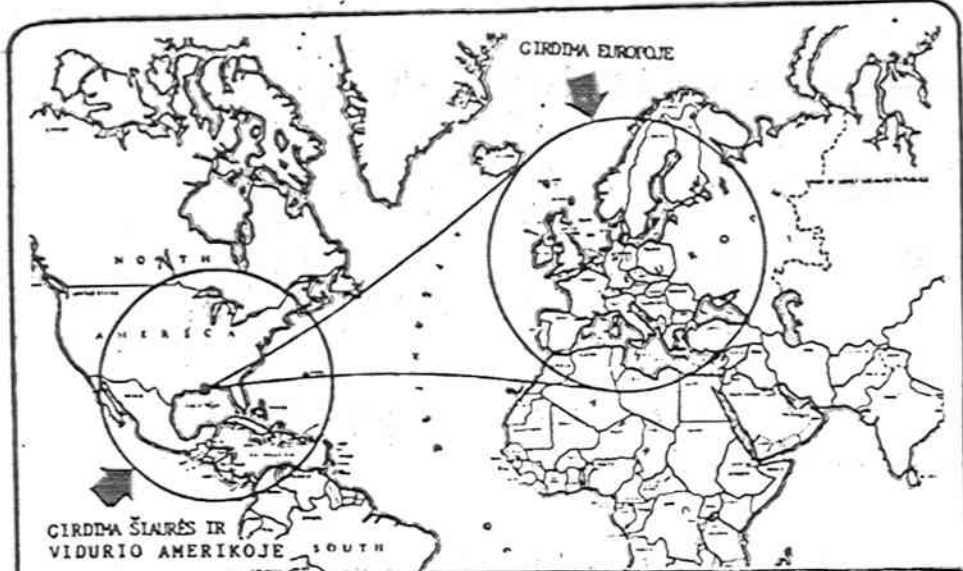
TRUMPOMIS RADIO BANGOMIS

I LIETUVĄ

SEKMAD. RYTAIS LIETUVOS VASAROS LAIKU 7:45 VAL.
(O ŽIEMOS METU 6:45 VAL.)

49 M. 6155 KHZ.

Jau kuris laikas, kaip "GEROJI NAUJIENA LIETUVIAMS", išlaikoma "Lietuvių Kopyčios", trumpomis radijo bangomis skelbiama i Lietuvą ir aplink pasaulį, kad lietuviai tiek Lietuvoje, tiek išblaškyti aplink pasaulį, galėtų išgirsti EVANGELIJĄ IR JĄ TIKĖTI. "ATEIKITE PAS MANE VISI, KURIE VARGSTATE IR ESATE APSUNKINTI, IR AS JUS ATGAIVINSIU".
Mači 11:28.

U.S.A. Chicago, Ill., šeštadieniais, vasaros laiku 10:45 val. vakaro o žiemos metu 9:45 val. vakaro
U.S.A. Los Angeles, Calif., šeštad., vasaros laiku 8:45 val. vakaro o žiemos metu 7:45 val. vakaro
U.S.A. St. Petersburg, Fla., šeštad., vasaros laiku 11:45 val. vakaro o žiemos metu 10:45 val. vakaro
CANADA, Montreal ir Toronto, šeštad., vasaros laiku 11:45 v. v. o žiemos metu 10:45 val. vakaro
PANAMA, Panama mieste, šeštadieniais, vasaros laiku 10:45 v. v. o žiemos metu 9:45 val. vakaro
LIETUVA, Vilnius ir Kaunas, sekmadi., vasaros laiku 7:45 v. ryt o žiemos metu 6:45 val. ryto
ANGLIJA, London, sekmadienį vasaros laiku 4:45 val. ryto o žiemos metu 3:45 val. ryto
ISPANIJA, Madrid, sekmadienį vasaros laiku 5:45 val. ryto o žiemos metu 4:45 val. ryto
NORVEGIJA, Oslo, sekmadienį vasaros laiku 5:45 val. ryto o žiemos metu 4:45 val. ryto
RUSIJA, Maskva, sekmadienį vasaros laiku 7:45 val. ryto o žiemos metu 6:45 val. ryto

Apart trumpų bangų, "GEROJI NAUJIENA LIETUVIAMS" yra skelbiama ir per vietines radijo stotis CHICAGOJE: WCEV 1450 AM antradieniais 8:45 val. vak. per "Lietuvos Aidus", WOPA 1490 AM sekmadieniais 9:00 val. ryto per Sophie Barcus.

JAU ATSPAUSDINTA

J. KLAUSEIKIO KNYGA

BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.
Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.

KNYGA ISLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ
LITERATūros DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą,
arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,
2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

LIETUVOS SENIORŲ VYČIŲ TRALICINIS PIKNIKAS

1982 m. rugsėjo 5 d. 12 val. Vėčių salėje prasidėjo piknikas. 12 val. svečiai pamažu pradėjo rinktis. Trečią valandą jau buvo užpildyti stalai. Stalai padengti, patalpa gyvų gėlių.

Rėdijomės prie kepsnių, su puodukais prie kavutės su pyragais. Be to, aplankėme ir barą.

Vienas orkestras sūnė visus muzikos instrumentus. Deja, vadovas nepasirodė. Situaciją išgelbėjo J. Šiugždinis, kuris su rankine armonika ne tik puikiai groja, bet ir su daina pritarė šokantiems, pritariantiems šokių aikštelė.

Prasidėjo loterija. Du stalai padengti fantais. Loterijai vadovavo salės vedėjas Kl. Vidžius. Loterijai pasibaigus, buvo šokių konkursas. Sudaryta komisija. Laimejusiems premija — po šampano butelį.

Piknikui vadovavo pirm. Ad. Gabalėnė su Kl. Vidžium ir kitais talkininkais.

Baltie kepyklos savininkai dovanuoja duoną ir prie kavos pyragėlius. Nuosirdi padėka, kad niekuomet neužmiršta Lietuvos vyčių.

Apie 6 val. praretėjo publika. Mėgėjai šoko ligi vėlumos.

Piknikas visapusiškai pasisekė. Buvo virš 200 asmenų. Oras buvo gražus. Tarp dalyvių buvo: Ir. Sankus, V. Samaška, J. Paukštis, P. Pupnik, P. Binkis ir kiti vyčių veikėjai.

K. P.

TRUMPAI

— Anna Zemaitaitienė, iš Seymour, Conn., atsiuntė \$20 Naujienų paramai ir pranešė, kad jos vyras Jurgis Zemaitaitis mirė š.m. kovo mėn. Reiškiamie gilia užuojautą ir dėkojame už paramą.

— Juozas Liorentas, iš Hollywood, Fla., atsiuntė \$100 Naujienoms paremti. Nuosirdi padėka.

KURIAM GALUI MOKĖTI DAUGIAU?

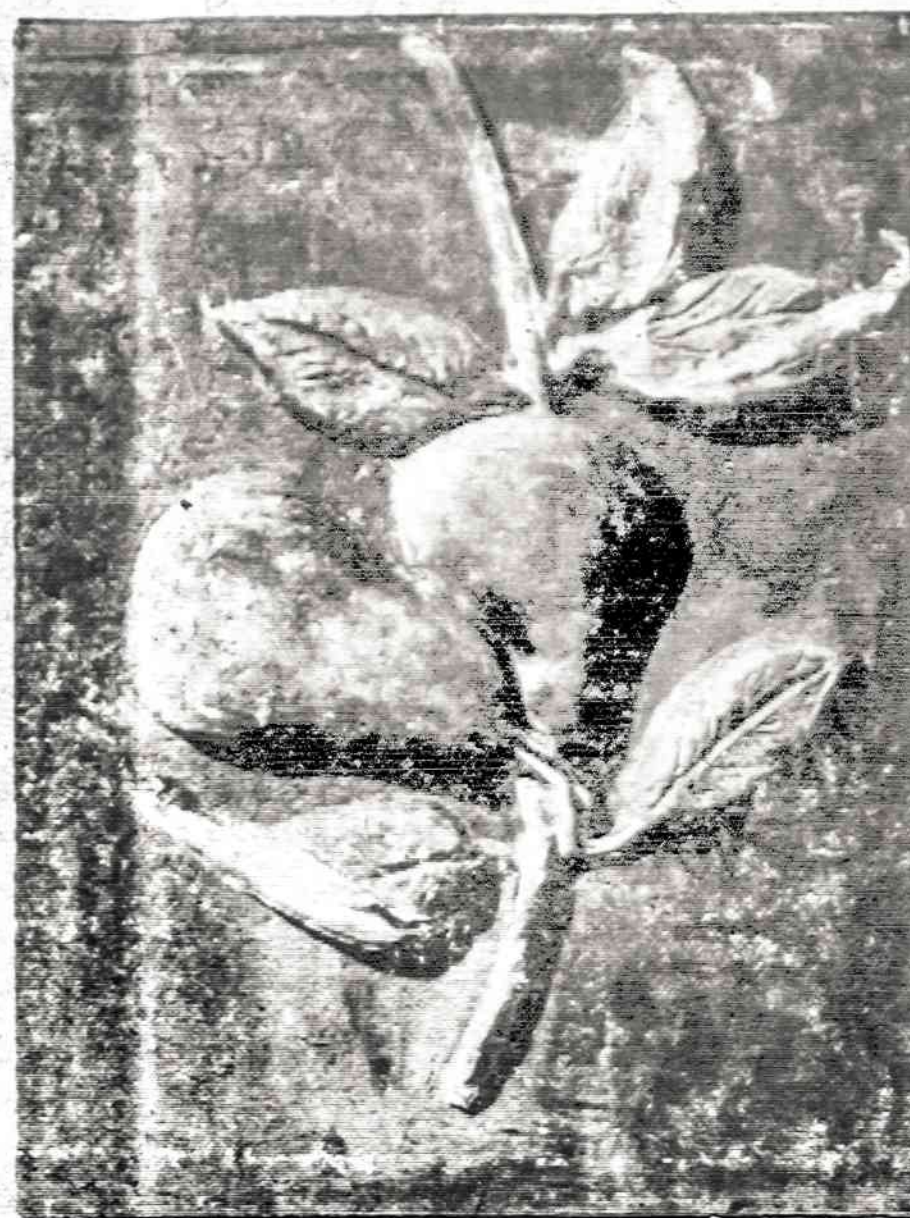
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS
AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE
NUO \$300 IKI \$1,000

Chrysler New Yorker

BALZEKAS MOTOR SALES
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • K CARS
"U WILL LIKE US"

4030 Archer — VI 7-1515

A. Petruskaitė

Keramika

— Elenora Daknys, iš St. Petersburg, Fla., atnaujindama prenumeratą, pranešė, kad turėjo operaciją ir dabor sveiksta namuose.

— Stasys Pangonis, iš Omaha, Nebraska, rašo: "Kad sutaupius redakcijai laiko ir išlaikų, skubu prašyti prenumeratą. Siunčiu čeki septynioliasdešimt dolerių sumoje: keturiasdešimt dolerių Naujienų prenumeratos prašimui ir trisdešimt dolerių Naujienų paramai". Širdingai dėkojame už ankstyvą prenumeratos prašimą ir paramą.

— Ona Bruzgulienė, sav. Hilltop Lounge, Willow Springs, Ill., pratęsė prenumeratą vieneriems metams ir pridėjo \$10 Naujienų paramai. Ji rašo: "Naujienų laikraščio atėjimas man yra dienos šviesa". Širdingai dėkojame už nuolatinę paramą.

— Sekantieji Naujienų skaitytojai pratęsė prenumeratą ir parėmė Naujienas: dr. F. Tallat-Kelpša, iš Evergreen Park, Ill.

— \$15, Jonas Beisy, iš Brockton, Mass. — \$10, Anna Bimba, iš New Port Richey, Fla. — \$10, Albinas Karaliūnas, iš Cicero, Ill. — \$10, Stasys Kaslas, iš Willow Springs, Ill. — \$5, Ona Kontautas, iš Marquette Parko — \$5 ir Teklė Radzys, iš Marquette Parko — \$5. Dėkojame visiems.

— J. Andriaus sudaryta Lietuvos žemėlapis ir išleista Devenų Kultūrinio Fondo, galima įsigyti siunčiant užsakymus šiuo adresu: Devenų Kultūrinis Fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733. Kaina \$6 + 65c persiuntimo išlaidoms padengti.

— Registruota Amerikos Lietuvių Bendruomenės Vid. Vakarų Apygarda rugsėjo 26 d., sekmadienį, 12 val. ruošia gegužinę Vėčių salėje, esančioje Chicagoje prie 47-tos S. ir Artesian Ave. Bus skanių lietuviškų valgių ir smagi muzika šokiams. Visus prašo piknike dalyvauti, nes bus duodamos dovanos. Įėjimas veltui. Valdyba

— Vakarų Vokietijos kanceliarijai laisvai susikirtę su krikščioniškomis demokratijomis už atitraukimą laisvųjų demokratų iš valdančios koalicijos.

— Prezidentas Reaganas Baltuosiose Rūmose priėmė Filipinų prezidentą Ferdinand Marcos ir jo žmoną, pagirdamas svečio kantrybę ir patirtį.

REMIKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIESE"

STASYS ŠAKINIS

LIETUVIS DAŽYTOJAS

Dažo namus iš lauko

ir iš vidaus.

Darbas garantuotas.

4612 S. Paulina St.

(Town of Lake)

Skambinti YA 7-9107

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas

Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvį Istaigą:

American Travel Service Bureau

9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643

Tel. 312 238-9787

* Reikalingas patarimas užsienietis lėktuvų, traukinių, laivų kelio (gruozų), viešbučių ir automobilių nuomos rezervacijas; Parduoda ir kelionių draudimus; Organizuoja keliones į Lietuvą ir kitus kraštus. Sudarome lėktuvų giminę apilankymui Amerikoje ir teikiame informacijas visais keliautojų reikalais.
* Taupykite akiradami Charter lėktuvais. Tik kelis rezervuoti vietos. Anksto — prieš 45-60 dienų.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoračio jaunus dienas ir susirūpinimą \$3.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėjant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJENOS

1729 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Home, Land — Pardevimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAM
IR ŽEMAI NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKELIMAI
DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAL

VISU RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

2 po keturis. medinis, Brighton Parke. \$39,500. Savininkas duoda paskolą.

2 po 4-ris. medinis, įrengtas sklepas. 72-ros ir Campbell. \$39,000.

6 butų mūrinis. 4 mašinų mūrinis garažas. \$17,600 pajamų. Arti 64-tos ir Kedzie.

2 sklypai arti vandens. Hot Springs Village.

Skambinti tel. 436-7878

ŠMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

HFLP WANTED — FEMALE

Darbininkių reikia

ARTIMOJE ŠIAURĖJE. Reikalinga svairi, tvarkinga dviejų miegamųjų prižiūrėtoja daugiaaukštyje. 2-3 dienos savaitėje, lengvas valymo darbas. Turi mokėti truputį angliskai. Reikalingi liudijimai. Telefonuoti: 642-5700

RENTING IN GENERAL

Nuomos

MARQUETTE PARKE išnuomojamas didelis ir svarus kambarys. Geras susiekimas. Apžiūrėti ir susitarti galėsite, kai paskambinsite šeimininkei tokiu telefonu: 778-1636.

REPAIRS — IN GENERAL

Ivairūs Taisymai

D & D AUTOMOTIVE

Complete Auto Repair Service
Tune-up, Brakes, Transmission
Work, Batteries/Electrical.
2641 W. 71st Street
Tel. 737-4176

MISCELLANEOUS

Ivairūs dalykai

ASTROLOGIJA IR KORTŲ

SKAITYMAS — Astrological

Tarot Card Readings

\$10

ELEONORA JAKSTAS

4104 S. Archer Ave.

Tel. 523-3685 (Pr.)

GENERAL HELP WANTED

(Bendroji pagalba reikalinga)

\$250 WEEKLY PAYCHECKS

(fully guaranteed) working part or full time at home. Weekly paychecks mailed directly to you from Home Office every Wednesday. Start immediately. No experience necessary. National company. Do your work right in the comfort and security of your own home. Details and application mailed. Send your name and address to:

AMERICAN FIDELITY COMPANY,
Hiring Dept. 77, 1040 Lone Star Dr.,
New Braunfels, TX. 78130

JOHN GIBAITIS

Advokatas įstaiga

6247 S. Kedzie Ave.

(312) 776-8700

— Prezidentas Marcos sutinka leisti JAV naudotis karo bazėmis. Filipinuose, kad tikrai gautų paskolą iš Amerikos.

ELEKTROS ĮRENGIMAI

PATAISYMAI

Turtu Chicago miesto leidima. Dirbu ir užmiešiuose, greitai, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O

62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI

Tiktai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisomie visu rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA

6557 S. Talman Avenue

Chicago, IL 60629

434-9655 or 737-1717

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės

Pardavimas ir Taisymas

2646 West 69th Street

Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5998

M. ŠIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapella, Agent

2208 1/2 W. 95th St.

Evergreen Park, Ill.

60642 - 424-8654

Save farm time and usually compare

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Šeštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162

2649 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS

ir V. BRIZGYS

Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.

Šeštadieniais pagal susitarimą.

6406 S. Kedzie Ave.

Chicago, Ill. 60629

Tel.: 778-8000

PATS SKAITYK IR DAR KITUS PARAGNE SKAITYTI

DIENRAŠTĮ "NAUJENOS"